

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ
ΛΑΤΙΝΙΚΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Υπεύθυνη Ομάδας Λατινικών: ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΧΑΝΤΖΟΥΛΗ
Επιμέλεια διαγωνίσματος: ΣΤΕΦΑΝΙΑ ΜΑΚΟΥ

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1.

ΚΕΙΜΕΝΟ 1

... αλλά τόση μεγάλη μανία τους είχε πιάσει όλους, ώστε να επιθυμούν να μάχονται (να πολεμούν), αν και εγώ φώναζα ότι τίποτα δεν είναι πιο άθλιο (αξιοθρήνητο) από τον εμφύλιο πόλεμο. Στους εμφύλιους πολέμους όλα είναι αξιοθρήνητα, αλλά τίποτα (δεν είναι) πιο αξιοθρήνητο από την ίδια τη νίκη.

ΚΕΙΜΕΝΟ 2

Τελικά η κοπέλα, κουρασμένη από την πολλή ορθοστασία, ζήτησε από τη θεία (της) να της παραχωρήσει για λίγο τη θέση της. Τότε η Καικιλία είπε στην κοπέλα: «εγώ ευχαρίστως σου παραχωρώ τη θέση μου». Αυτόν τον λόγο λίγο αργότερα επιβεβαίωσε η ίδια η πραγματικότητα. Πέθανε δηλαδή η Καικιλία, την οποία ο Μέτελλος, όσο ζούσε, την αγαπούσε πολύ. αργότερα αυτός νυμφεύθηκε την κοπέλα (οδήγησε την κοπέλα σε γάμο).

ΚΕΙΜΕΝΟ 3

Κι επιπλέον, όταν ο Σύλλας τον πίεζε απειλώντας (τον), αυτός είπε στον Σύλλα: "Ακόμη κι αν μου δείξεις τα αγήματα των στρατιωτών, με τα οποία έχεις περικυκλώσει το Βουλευτήριο· ακόμη κι αν με απειλήσεις με θάνατο, ποτέ όμως εγώ δεν θα κηρύξω τον Μάριο εχθρό (του κράτους). Αν και είμαι γέρος και με αδύναμο σώμα, πάντοτε εν τούτοις θα θυμάμαι ότι η πόλη Ρώμη και η Ιταλία σώθηκαν από τον Μάριο".

B2α. Χαρακτηριστική για την κλασική εποχή της ρωμαϊκής λογοτεχνίας είναι η λογοτεχνική αναγέννηση που σηματοδοτείται από το «κίνημα των Νεωτέρων», κατά το οποίο μεταφυτεύεται στη Ρώμη το «μονεργονιστικό»

ρεύμα της λογοτεχνικής σχολής του Καλλιμάχου. Οι «νεωτερικοί» ποιητές δημιουργούν πολύ καλοδουλεμένα ποιήματα, τα οποία διακρίνονται για τη συντομία τους, το σκοτεινό και υπαινικτικό ύφος, την εκλέπτυνση και τη λογιότητα. Πρόκειται για λυρική και ελεγειακή ποίηση, επύλλια και επιγράμματα.

B2β. Βεργίλιος - ε. ηρωικό έπος
Οβίδιος - δ. ελεγεία
Οράτιος - ζ. λυρική ποίηση
Κικέρων - στ. ρητορική
Τίτος Λίβιος - β. ιστοριογραφία

B3. μίζερος - miserius, έδρα - sede, μητρικός - materteram, σόλο - solus, βροτός - mortua.

G1. loca, deis / diis / dis, alicuius, bello civili, longiorum morarum, sedes, rei, quod, soli, agmen, senum, infirmissimo, Mari

G2. duxerat, dic, invaderetis, cupit & cupiet, statu, confirmatura fuit, vivamus, ductum iri, non vis, minitaturus & minitatus, circumsedendo, mementote, conservaverint

Δ1α.

ad concordiam: εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του σκοπού στο ρήμα *pertinerent*

materteram: άμεσο αντικείμενο του ρήματος *rogavit*

tibi: δοτική προσωπική χαριστική στο *cedo*

augur: ομοιόπτωτος ονοματικός προσδιορισμός, παράθεση στο *Quintus Mucius Scaevola*

militum: γενική περιεχομένου στο *agmina*

Δ1β. Δευτερεύουσα επιρρηματική συμπερασματική πρόταση.

Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί το αποτέλεσμα στα λατινικά θεωρείται πάντα μια υποκειμενική κατάσταση. Συγκεκριμένα, με υποτακτική παρατατικού (*cuperent*), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (*invaserat*) και αναφέρεται στο παρελθόν. Υπάρχει ιδιόμορφη ακολουθία χρόνων, γιατί το αποτέλεσμα είναι ιδωμένο τη στιγμή που εμφανίζεται στο μυαλό του ομιλητή (συγχρονισμός της κύριας με τη δευτερεύουσα πρόταση) και όχι τη στιγμή της πιθανής πραγματοποίησής του. Η

αντωνυμία *tantus*, που προηγείται στην κύρια πρόταση, υποδηλώνει ότι θα ακολουθήσει δευτερεύουσα συμπερασματική πρόταση.

Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του αποτελέσματος στο περιεχόμενο της κύριας πρότασης με ρήμα το *invaserat*.

Δ2α. *Cum Caecilia mortua esset, ab eo puella in matrimonium ducta est.*

Δ2β. *Valerius Maximus dixit solum Quintum Mucium Scaevolam augurem de hac re interrogatum sententiam dicere noluisse.*

